

TOON JE TALENT

ONDER HET MOTTO “ALS JE TALENT NIET WAKKER KUST, DAN BLIJFT HET SLAPEN” WERD HET INSPIRERENDE PROJECT ‘TOON JE TALENT’ ONTWIKKELD. EEN SUCCESVERHAAL DAT ONS MEEVOERT NAAR DE KERNWAARDEN VAN TALENTONTWIKKELING BIJ KINDEREN EN KUNSTEDUCATIE BINNEN HET REGULIERE ONDERWIJS.

Toon Je Talent is een doorlopende leerlijn kunsteducatie voor de basisschool. Door het doelgericht bezig zijn met muziek, dans, toneel, beeldende vorming, media en erfgoed worden de bij de kinderen latent aanwezige talenten gedurende de hele basisschooltijd ontdekt, naar boven gehaald en ontwikkeld.

Op verzoek van de Gemeente Maastricht, die niet gelukkig was met het hap-snap beleid van incidentele culturele uitstapjes en projectjes, werd deze leerlijn ontwikkeld door Kaleidoscoop, de afdeling cultuureducatie van Kumulus, Centrum voor Kunsteducatie in Maastricht. Na een succesvolle pilot op enkele basisscholen in 2013 is het project met ingang van het schooljaar 2013/2014 van start gegaan op 16 Maastrichtse basisscholen.

LEERLIJN

De leerlijn start al op 2-jarige leeftijd in de peuterspeelzalen met het programma Get Lekkers dat doorloopt t/m groep 2 van de basisschool. Via toneel, muziek, dans en tekenen wordt de verbinding gelegd tussen de talen van letters, noten, stappen en plaatjes. Al spelend ontdekken de kinderen hun zwakke en sterke kanten.

In groep 3 volgt een tussenfase die vooral gericht is op het ontwikkelen en versterken van de persoonlijkheid door middel van toneel, zodat de kinderen straks sterk genoeg zijn om te kunnen kiezen voor wat ze echt zelf graag willen.

In groep 4/5 is het tijd voor de kern van het project: de Cultuurboost. Een jaar lang wordt vol ingezet op het ontmaskeren en aanslingeren van het aanwezige talent. Gedurende het eerste half jaar maken de leerlingen kennis met de vier basisdisciplines: muziek, dans, toneel en beeldende kunst. De kinderen krijgen zo de kans te ervaren waar ze goed in zijn of waar ze zich goed bij voelen. Middels open lessen en presentaties worden de ouders intensief bij het pro-

ject betrokken. Aan het einde van deze periode kiest elk kind de discipline die het best bij hem of haar past om zich daar gedurende de tweede helft van het jaar verder in te verdiepen.

Vanaf groep 5/6 worden de kinderen gestimuleerd hun ontdekte talenten verder te ontwikkelen en in te zetten. Binnen de school gebeurt dat door eens per jaar een bezoek te brengen aan een culturele instelling in Maastricht. Rondom dit bezoek krijgen de leerlingen een pakket kunstlessen aangeboden waarbij elk kind zijn of haar specifieke talenten kan inzetten. Een cultuur coach begeleidt de kinderen bij het vinden van passend buitenschools aanbod om hun specifieke talenten daar verder te ontwikkelen.

DAARUIT VOORTVLOEIEND ONTWIKKELLEN DE KINDEREN HUN BASISWERKTUIGEN, DE ZINTUIGLIJKE WAARNEMING, DE MOTORISCHE VAARDIGHEDEN, DE MEEST UITEENLOPENDE TAALKUNDIGE BEGRIPPEN, DE STEM, HET ASSOCIATIEVE, IMPROVISERENDE EN COMMUNICATIEVE VERMOGEN EN DE SOCIAAL – EMOTIONELE ONTWIKKELING. (HET BREDE SPOOR)

UITVOERING

Toon Je Talent wordt ontwikkeld en uitgevoerd door Kaleidoscoop. Het onderdeel Get Lekkers werd ontwikkeld in nauwe samenwerking met Kunsteducatie Het Brede Spoor die ook de uitvoering daarvan in de peuterspeelzalen en de onderbouw van de basisschool verzorgt. De lessen worden gegeven door professionele theatermakers, musici en beeldend kunstenaars

TOON JE TALENT: WWW.KALEIDOSCOOP.NET/NL/TOON-JE-TALENT.ASPX
KALEIDOSCOOP: WWW.KALEIDOSCOOP.NET
HET BREDE SPOOR: WWW.HETBREDESPOOR.COM
TOUT MAASTRICHT: WWW.TOUTMAASTRICHT.NL
FONDS CULTUURPARTICIPATIE: WWW.CULTUURPARTICIPATIE.NL
LANDELIJK KENNISINSTITUUT CULTUUREDCATIE EN AMATEURKUNST: WWW.LKCA.NL

uit Maastricht in samenwerking met de leerkrachten van de basisscholen. Voor de samenstelling en uitvoering van de lespakketten rond de jaarlijkse uitstapjes wordt samengewerkt met de betreffende musea en andere culturele instellingen in Maastricht.

FINANCIERING

De opzet en start van Toon Je Talent, evenals de scholing en trainingen van kunstdocenten en leerkrachten zijn gefinancierd door Tout Maastricht. Op basis van de succesvolle pilot werd in 2013 een subsidie voor ‘cultuureducatie met kwaliteit’ aangevraagd bij het Fonds Cultuurparticipatie. Deze aanvraag

BASISSCHOLLEERLINGEN ZIJN HET CULTURELE KAPITAAL VAN DE TOEKOMST, DIE WILLEN WE PROACTIEVE STEUN GEVEN IN DE START VAN HUN ‘CULTURELE CARRIÈRE’. (TOUT MAASTRICHT)

werd gehonoreerd met een subsidie voor vier jaar. Aangevuld met financiële ondersteuning vanuit de Gemeente Maastricht is nu tot en met het schooljaar 2016/2017 een bedrag van €250.000 per jaar beschikbaar voor de uitvoering, verdere ontwikkeling en verduurzaming van het project.

LEEFTIJD

Kaleidoscoop heeft er doelbewust voor gekozen om de Cultuurboost, de kern van het programma waarin aanwezig talent naar boven wordt gehaald en zichtbaar gemaakt, aan te bieden aan kinderen van 7 en 8 jaar. Kinderen tot 8 jaar zijn mentaal nog onafhankelijk van anderen en staan nog helemaal open voor het ontdekken en tonen van talenten. Hoe ouder het kind wordt, hoe meer wenselijk gedrag het gaat vertonen en hoe meer het geïndoctrineerd wordt door de sociale omgeving. Dan is het te laat voor het opdiepen en gebruiken van de werkelijke talenten. Kinderen in groep 4/5 zijn bovendien motorisch al voldoende ontwikkeld om de diverse technieken te kunnen leren beheersen. Hoe jonger dat gebeurt, hoe meer ‘vliegen’ gemaakt kunnen worden en hoe hoger het niveau dat uiteindelijk bereikt

kan worden.

REGULIER ONDERWIJS

Intussen zijn we er allemaal van overtuigd: associëren en improviseren werkt verhelderend en maakt creatief, nieuwsgierig, communicatief en actief. Creatieve vorming draagt ook in belangrijke mate bij aan het ontwikkelen van hedendaagse vaardigheden als creativiteit, innovatief vermogen, tolerantie en betrokkenheid. Vaardigheden die belangrijk zijn voor de kinderen van nu die moeten opgroeien, leven en werken in een snel veranderende maatschappij. De politiek heeft deze belangrijke levensader de afgelopen decennia steeds verder afgeknepen en ingezet op de

kenniseconomie. De trieste €10,90 die per leerling per jaar nog beschikbaar wordt gesteld voor kunsteducatie in het onderwijs is amper genoeg voor een incidenteel uitstapje of kunstproject. In tegenstelling tot het huidige aanbodgerichte cultuureducatiebeleid slaat de doorlopende leerlijn van Toon Je Talent nu een brug tussen onderwijs en cultuur waarin het kind centraal staat.

In het schooljaar 2015/2016 start een pilot om het Toon Je Talent-project voort te zetten in het vmbo. Een perfecte timing, omdat de kinderen die deelgenomen hebben aan de pilot in het basisonderwijs komend jaar doorstromen naar het vmbo en de leerlijn met hen kan worden voortgezet. Het Fonds Cultuurparticipa-

tie heeft met ingang van 2013 de regels verruimd, waardoor ook voor het vmbo subsidie kan worden verstrekt.

VERDUURZAMING

Uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van Toon Je Talent is verduurzaming die het mogelijk maakt het project in te zetten op alle basisscholen en onafhankelijk te zijn van allerlei subsidiepotten. Hiervoor richt Kaleidoscoop zich op studie en trainingen voor het onderwijzend personeel van de basisscholen, zodat die zelf de lessen kunnen gaan verzorgen. Daarnaast ligt hun focus op ‘goed doen en goed doorsturen’. Als kinderen vanuit de school goed worden voorbereid en doorverwezen kan veel geld van fondsen beter besteed worden. Buitenschoolse aanbieders van kunst en cultuur hoeven dan minder geld uit te geven aan pr en aan het binnenhalen van kinderen.

In 2013 is gestart met een langdurig onderzoek naar de meetbare effecten van het programma ‘Toon je Talent’ middels jaarlijkse metingen door de faculteit economie van de Universiteit Maastricht. Resultaten worden ook gemonitord en opgedane kennis gedeeld door de kenniskring van het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.

TOT SLOT

Ik hoop dat het succesverhaal van Toon Je Talent anderen en met name de politiek zal inspireren en motiveren talentontwikkeling bij kinderen en jongeren en kunsteducatie in het reguliere onderwijs weer de plaats te geven die het verdient, want “Als niemand wakker wordt gekust, dan blijft iedereen slapen....” ■

MET JE KLAS EEN BEZOEKJE AAN HET THEATER OF MUSEUM BRENGEN EN DAN WEER OVER TOT DE ORDE VAN DE DAG. NIKS MIS MEE, MAAR UIT CULTUUREDCATIE VALT ZOVEEL MEER TE BEHALEN. DAAROM ZET HET FONDS ZICH SAMEN MET VELE PARTNERS IN OM DE KWALITEIT VAN CULTUUREDCATIE IN HET PRIMAIR ONDERWIJS TE VERBETEREN. ZODAT HET EEN VASTE PLEK KRIJGT IN HET CURRICULUM VAN DE SCHOLEN. (FONDS CULTUURPARTICIPATIE)

ALS JE TALENT NIET WAKKER KUST

BASISSCHOOLEERLINGEN ENTHOUSIAST AAN HET WERK TIJDENS DE LESSEN VAN HET KUNSTEDUCATIEPROJECT 'TOON JE TALENT' IN MAASTRICHT. EEN DOORLOPENDE LEERLIJN VOOR HET ONTDEKKEN EN ONTWIKKELEN VAN ARTISTIEKE TALENTEN BIJ KINDEREN. (ZIE OOK HET BEGELEIDENDE ARTIKEL OP PAG. 14/15)

MET DANK AAN KALEIDOSCOOP VOOR HET TER BESCHIKING STELLEN VAN HET FOTOMATERIAAL

OUDEERS DOEN MEE IN DE OPEN LES. FOTO: HANS VAN EIJSDEN

KIJKEN NAAR KUNST IN HET BONNEFANTENMUSEUM. FOTO: BIENA VAN DE WEERDT

TEKST: EN
SAMENSTELLING:
JOSIEN VOD

WERKEN IN DE MERGEL. FOTO: NATASJA WOLFS

JE EIGEN BEELDJE MAKEN VAN WAS. FOTO: NATASJA WOLFS

JE EIGEN PERSONAGE VERZINNEN EN SPELEN. FOTO: KENNETH TAN

GECONCENTREERD WERKEN AAN MIJN ZELFPORTRET. FOTO: SANDER SANDERS

MIJN EIGEN REISKOFFERTJE. FOTO: NATASJA WOLFS